

ОПШТИНА БРУС

www.opstinabrus.org.rs

СТРАТЕГИЈА ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА

Реализацију овог пројекта финансијски је подржао

ФОНД ЗА ОТВОРЕНО ДРУШТВО СРБИЈА

Драги суграђани,

Захваљујем се свим нашим суграђанима који су у складу са својим могућностима, потребама и интересовањима узели активно учешће у изради Стратегије локалног одрживог економског развоја општине Брус и својим ангажовањем, знањем, способностима и предлозима дали свој пуни допринос.

Имплементацијом ове стратегије отворили бисмо нова радна места, помогли отварање нових и развој постојећих наших микро и малих предузећа, предузетничких радњи и пољопривредних газдинстава а од наше Општине направили место са повољном пословном климом за улагање домаћих и страних инвеститора и тако заједно створили економске предуслове за бољи живот за све становнике наше општине.

Са поштовањем,
Председник општине Брус
Др Зоран Шљивић

САДРЖАЈ

УВОД	4
МАПА РЕСУРСА.....	6
SWOT АНАЛИЗА	32
ВИЗИЈА	38
СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ.....	40
МЕРЕ	41
ПРОЈЕКТИ	43
ЛИТЕРАТУРА	57

УВОД

Концепт локалног одрживог економског развоја почео се практиковати седамдесетих година XX века јер су локалне власти схватиле да се јако покретљива предузећа и капитал селе из општине у општину због конкурентне предности. Након темељног испитивања њихове привредне основе општине су схватиле које су препреке оснивање нових и задржавање старих привредних субјеката на својој територији. Са овим новим сазнањима, општине су покушале проширити своју привредну основу и основу за запошљавања помоћу смишљања и предузимања стратешких програма који ће те препреке отклонити и омогућити отварање нових и задржавање старих привредних субјеката и привући инвеститоре.

Шта је локални одрживи економски развој?

Сврха локалног одрживог економског развоја је да повећа привредни капацитет локалног подручја да би се побољшала привредна будућност и квалитет живота свих становника. То је процес у коме се јавни, пословни и невладин сектор удружују да би заједнички радили на стварању бољих услова за економски раст и задржавање постојећих и отварање нових радних места.

Шта значи бавити се локалним одрживим економским развојем?

У данашње доба, пословни успех општина зависи о њеној способности да се прилагоди динамичним условима локалне, државне и међународне тржишне привреде. Планирање локалног одрживог економског развоја, општине све више користе да повећају економски капацитет, побољшају услове за инвестирање, повећају продуктивност и да побољшају своју конкурентност. Способност општине да побољша живот својих чланова, створи нове економске прилике и да се успешно бори против сиромаштва данас зависи о способности становника и политичких, пословних и НВО лидера да схвате концепт израде и имплементације процеса локалног одрживог економског развоја, те да брзо стратешки делује.

Припрема израде Стратегије локалног одрживог развоја општине Брус

Општина Брус, као и Република Србија у целини, се суочава са тешком економском ситуацијом која резултира са високом стопом незапослености, смањењем становништва, све већим процентом социјално угроженог становништва и сиромаштва. Овако комплексна ситуација захтева организован и плански приступ решавању проблема и мобилизирање свих расположивих ресурса Општине.

Због тога се општина Брус одлучила на израду Стратегије локалног одрживог економског развоја која треба да дефинише визију и стратегијске правце привредног развоја у периоду од 2010 до 2013 године.

Ова Стратегија узима у обзир локалне потребе и специфичности општине Брус и у сарадњи са Републиком Србијом и страним донаторима треба да омогући:

- снажнији економски раст;
- задржавање постојећих и отварање нових радних места;
- развој предузетништва и иновација;

НВО „ Локална Кућа Развоја Брус“ захваљујући финансијској подршци Фонда за отворено друштво Србија-Београд, а уз помоћ консултантске куће Мојсијев из Вршца заједно са локалним властима општине Брус, средином 2008. године, отпочела је

активности на изради стратешког плана локалног одрживог економског развоја општине Брус.

Процес израде Стратегије локалног одрживог економског развоја општине Брус се састојао из три фазе:

I фаза „Покретање процеса израде локалног економског развоја Општине Брус и избор савета и радних група“

II фаза „Израда локалног економског плана развоја Општине Брус“

III фаза „Обука изабраних чланова савета и радних група неопходних за што успешнију имплементацију Стратешког локалног економског плана развоја Општине Брус“

Методологија

Процес израде Стратегије локалног одрживог економског развоја општине Брус урађен је по партиципалном методолошком приступу који се састоји из следећих корака:

- 1. корак** Израда мапе ресурса општине Брус у оквиру које се приступило прикупљању квантитативних и квалитативних података о процени локалне привреде и пословног окружења општине Брус
- 2. корак** Израда SWOT анализе за сваку радну групу на основу урађене мапе ресурса
- 3. корак** Дефинисање и анализа проблема пословног окружења кроз рад у фокусним групама
- 4. корак** Теренско истраживање о потребама локалних привредних субјеката
- 5. корак** Дефинисање визије, стратешких циљева, мера и пројеката

Усаглашеност са другим стратегијама

Стратегија локалног одрживог економског развоја општине Брус је усаглашена са:

- Националном стратегијом Србије за приступање ЕУ
- Националном стратегијом привредног развоја Републике Србије 2006 – 2012
- Националном стратегијом одрживог развоја Србије
- Националном стратегијом за борбу против сиромаштва
- Националном стратегијом за развој пољопривреде
- Националном стратегијом о безбедности хране
- Стратегијом регионалног развоја и акционог плана регионалног развоја и
- Националном стратегијом за младе

Такође, Стратегија локалног одрживог економског развоја општине Брус је усаглашена са:

- Европском повељом о локалној самоуправи
- Европском повељом о малим предузећима
- Националним програмом Владе Републике Србије за интеграцију у Европску Унију

SWOT АНАЛИЗА

На основу прикупљених података који приказују тренутно стање у појединим областима, односно дају основу за процену локалне привреде, урађена је закључна SWOT анализа општине Брус, односно анализа основних снага, слабости, могућности и претњи са којима се суочава Брус. Снаге и слабости представљају интерне (унутрашње) факторе, односно интерну анализу која треба да укаже на то шта су предности а шта недостаци наше општине, док претње и могућности представљају екстерне (спољне) факторе, односно екстерну анализу која треба да идентификује потенцијалне претње развоју као и да укаже на то шта су шансе, односно могућности наше општине. Снаге и могућности представљају позитивне, док слабости и претње представљају негативне факторе економског развоја.

Користећи SWOT анализу у стратешком планирању ЛЕР-а, односно идентификујући интерне и екстерне факторе који утичу на развој наше општине настојаћемо што боље да:

- искористимо наше снаге
- реализујемо могућности
- смањимо утицај претњи
- елиминишемо слабости

Укрштањем интерних снага и слабости са могућностима и претњама идентификовали смо следећу SWOT анализу за :

1. Пословно окружење

Снаге: • Знање • Педесет фирми • Пословни партнери • Природни ресурси • Географски положај • Сертификоване фирме • Искуство са страним инвеститорима • Национални парк	Слабости: • Наплата потраживања • Недостатак квалификоване радне снаге • Пословна инфраструктура (вода,струја,пут) • Обртна средства • Инвестициони капитал • Непознавање страног језика • Неусаглашеност тендерских процедура • Нове технологије • Пословни инфо центар , мрежа • Лоби канцеларија • Локална администрација • Национални парк - добијање дозволе
Могућности: • Нови инвеститори • Донаторска средства ИПА • Нова тржишта	Претње: • Светска економска криза • Републичка администрација • Велики градови • Лоби других интересних група • Конкуренција на новим тржиштима

У општини Брус има преко педесет фирми, а неке од њих су сертификоване. Отварању ових фирми и њиховом успешном раду допринели су понајвише природни ресурси, повољан географски положај, национални парк, многобројни пословни партнери и искуства са страним инвеститорима. Оно у чему се огледају слабости, а тиче се пословног окружења су пословна инфраструктура, недостатак квалификоване радне снаге, обртна средства, инвестициони капитал, локална администрација и пословни инфо центар. Општина Брус има могућности за нове инвеститоре, донаторска средства ИПА и нова тржишта. Претње за пословно окружење представљају Републичка администрација, конкуренција на новим тржиштима, велики градови, Светска финансијска криза и лоби других интересних група.

2. Доступност капитала

Снаге: • Банке • Општински буџет • Локални инвеститори • Страни инвеститори	Слабости: • Каматне стопе • Обезбеђење банкарске гаранције • Неинформисаност о донаторским средствима • Мали прилив у буџет • Локални фонд за гаранције
Могућности: • Средства ЕУ • ИПА фонд • Остале донаторске организације	Претње: • Одлив капитала • Конкуренција

Општина Брус има неколико банака које делују на територији општине, локалне и стране инвеститоре као и општински буџет што уједно чини и његове снаге што се тиче доступности капитала. Повећање доступности капитала видимо у средствима ЕУ, ИПА фонду и осталим донаторским организацијама. Слабости се огледају у каматним стопама, неинформисаности о донаторским средствима, малом приливу буџета и локалном фонду за гаранције. Претња се види у одливу капитала и конкуренцији.

3. Инфраструктура

Снаге: • Планови • Дирекција • Инвеститори • Атрактивност потенцијалних туристичких ресурса	Слабости: • Кашњење у извршењу планова • Несинхронизовање активности општинских органа и извођача радова
Могућности: • Повезивање са осталим	Претње: • Лоби других општина и великих градова

Што се тиче инфраструктуре општина Брус има планове, Дирекцију, инвеститоре и атрактивност потенцијалних туристичких ресурса. Слабости се виде у кашњењу у извршењу планова и несинхронизовању активности општинских органа и извођача радова. Могуће је повезивање инфраструктуре са осталим, а претња инфраструктури је лоби других општина и великих градова.

1. Квалитет живота

Снаге: • Здрава храна • Здрава средина • Здрави људи • Спортски живот • Еколошки покрет • Културно-уметничко друство Фрула • Број склопљених бракова • Постојање геронтолошког центра	Слабости: • Мале плате • Ниски стандард • Низак степен толеранције • Културни живот
Могућности: • Нове технологије • Одрживи развој на бази здраве средине	Претње: • Мала стопа наталитета • Еколошка загађења • Природне непогеде

Општина Брус има повољне услове за квалитет живота. Огледају се кроз здраву храну, здраву средину, здраве људе, спортски живот, еколошки покрет, број склопљених бракова, постојање геронтолошког центра итд. Такође има могућности за увођење нових технологија и за одрживи развој на бази здраве средине. Општини Брус претњу представљају мала стопа наталитета, еколошка загађења и природне непогоде. Слабости општине Брус се огледају у малим платама, ниском стандарду, ниском степену толеранције и културном животу.

2. Сива економија

Снаге: • Постоји сива економија	Слабости: • Не знамо колика је сива економија • Немамо планове и људе за бављење сивом економијом
Могућности: • Разна донаторска средства за решавање сиве економије • Бољи државни програми за отварање предузетничких радњи	Претње: • Републичко неразумевање сиве економије код нас

У општини Брус постоји сива економија, али се не зна колика је и нема планова и људи за бављење сивом економијом. Сиву економију могу спречити разна донаторска средства за решавање сиве економије и бољи државни програми за отварање предузетничких радњи. Да би се смањила потребно је Републичко разумевање сиве економије код нас.

6. Природни ресурси

Снаге: • Копаоник национални парк • Сертификоване дивље површине • Језеро Ћелије • Реке • Минерална изворишта • Ловишта • Рудна богаства • Села у интересантном природном амбијенту • Шуме	Слабости: • Еколошка некултура • Загађивачи • Неконтролисано коришћење природних ресурса
Могућности: • Повезивање са другим природним ресурсима • Заштита и коришћење природних ресурса кроз одрживи развој, пољопривреду и туризам	Претње: • Елементарне непогоде

Општина има повољне природне ресурсе јер се у близини налазе језеро Ћелије и планина Копаоник. Поседујемо сертификоване дивље површине, протичу кроз општину две реке, затим имамо минерална изворишта, ловишта, рудна богаства. Могућности се огледају у повезивању са другим природним ресурсима, заштити и коришћењу природних ресурса кроз одрживи развој, пољопривреду и туризам. Природне ресурсе овог подручја могу уништити елементарне непогоде, загађивачи, неконтролисано коришћење природних ресурса и еколошка некултура.

7. Људски ресурси

Снаге: • Ентузијазам • Образовање • Радници на привременом раду у иностранству, републици и већим градовима • Могућност за подизање капацитета људи из свих друштвених сегмената •	Слабости: • Одлив стручњака • Смањење становника • Конфликти међу људима • Одлив кадрова • Старост становништва • Недостатак агенција за склапање бракова • Недостатак фонда за стимулацију рађања деце
Могућности: • Прилив стручњака са стране	Претње: • Губљење националног обележја

Ентузијазам, образовање, радници на привременом раду у иностранству и могућност за подизање капацитета људи из свих друштвених сегмената представљају снаге људских ресурса општине Брус. Одлив стручњака, смањење становника, конфликти међу људима, одлив кадрова, старост становништва и непостојање фонда за стимулацију рађања деце поспешују смањење људских ресурса и тиме може да се изгуби национално обележје. Могућности за долазак стручњака са стране могу у великој мери побољшати људски ресурси.

ВИЗИЈА

Визија треба да буде опис економске будућности заједнице коју преферирају интересне групе. Визија треба да се позива и да одражава кључна питања која су истакнута у процени локалне привреде. Визија је основа на којој се заснивају:

- циљеви,
- мере и
- пројекти

Потребно је да визију израде и о њој се сложе све интересне групе како би визија служила као водич стратегије и омогућила управљање деловањем различитих интересних група у истом правцу.

На основу мапе ресурса и S.W.O.T анализе општине Брус, као и узимајући у обзир закључке радних група и савета за израду стратегије и теренско истраживање о потребама предузетника општине Брус које је спроведено од јуна до октобра месеца 2009 године Савет за израду Стратегије је уз саветнички тим Консултанске куће МОЈСИЈЕВ у саставу Радојице Мојсијева, експерта за локални развој и др Маниов Вицхентие међународног експерта за развој предузетништва из Румуније израдио визију, циљеве, мере и пројекте Стратегије локалног одрживог економског развоја општине Брус. Овом стратегијом и реализацијом дефинисане визије у периоду од 2010 до 2013 године створили би се услови за:

- спречавање одлива локалног пословног ресурса
- убрзани развој локалних микро и малих предузећа, **предузетничких радњи и пољопривредних газдинстава у општини Брус**
- **убрзано оснивање локалних микро предузећа, предузетничких радњи и пољопривредних газдинстава**
- развој повољног амбијента за иновативно предузетништво
- развој мреже технологија и иновација у туристичкој, пољопривредно-прехрамбеној и дрвно-прерађивачкој индустрији
- побољшање процеса територијалне, економске и друштвене интеграције општине Брус на међуопштинском и регионалном нивоу,
- успостављење механизма локалне и регионалне пословне кохезије како би се привукли локални, домаћи и страни инвеститори

- јачање стабилности и конкурентности на локалном и регионалном нивоу путем развоја пословних и јавних партнерстава између бизнис, политичког и НВО сектора

Дефинисана визија Стратегије локалног одрживог економског развоја општине Брус

Визија економског развоја општине Брус је да своје природне потенцијале, домаћа и страна улагања усмери у поспешивање оснивања нових и убрзани раст старих локалних микро и малих предузећа, предузетничких радњи и пољопривредних газдинстава који раде у туристичкој, прехранбеној и дрвно-прерађивачкој индустрији, еколошки одрживој пољопривреди и индустрији услуга како би се успоставила локална одржива економија и пуна запосленост становника општине Брус.

СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ

Циљеви прецизније показују какве резултате заједница жели постићи. Циљеви су много више описни и конкретни него визија и треба да се директно вежу за налазе до којих се дошло проценом локалне привреде.

На основу анализа стања, SWOT анализе, дефинисаних критичних питања и визије општине Брус, чланови радних група и савета за израду локалне економске стратегије дефинисали су 5 циљева које, у периоду од 2010 до 2013 године, треба реализовати како би општина Брус постала економски средње развијена општина у Србији.

ПРЕГЛЕД СТРАТЕШКИХ ЦИЉЕВА:

Стратешки циљ 1.

Стварање услова за развој пословне инфраструктуре

Стратешки циљ 2.

Стварање услова за убрзани развој локалних микро и малих предузећа и предузетничких радњи у туристичкој, пољопривредно - прехранбеној индустрији, индустрији прераде дрвета и индустрији услуга

Стратешки циљ 3.

Стварање услова за ефикасно искоришћење природних ресурса и убрзани развој локалних пољопривредних газдинстава и задруга

Стратешки циљ 4.

Стварање услова за побољшање живота и пословања у сеоским насељеним местима општине Брус

Стратешки циљ 5.

Стварање услова за оснивање и развој друштвено економског подкопаоничког међуопштинског територијалног савеза

МЕРЕ

Стратешки циљ 1. Стварање услова за развој пословне инфраструктуре

Број мере	Назив мере
1.1	Припремне активности за развој пословне инфраструктуре
1.2	Оснивање Канцеларије за промоцију локалног одрживог економског развоја општине Брус (КЛЕР)
1.3	Подизање капацитета комуналног предузећа и побољшање комуналних услуга грађанима и привредним субјектима
1.4	Управљање тврдим отпадом у домаћинствима и привредним субјектима
1.5	Оснивање индустријске зоне Брус
1.6	Оснивање зоне унапређеног пословања (БИД)
1.7	Подизање капацитета општинске туристичке организације Брус
1.8	Подизање капацитета образовних институција у општини Брус
1.9	Изградња туристичког подцентра ГОЧМАНЦИ
1.10	Успостављање боље сарадње са републичком Владом и националним институцијама како би се развила пословна инфраструктура у општини Брус
1.11	Оснивање туристичког комплекса – Крива Река
1.12	Оснивање туристичког комплекса – Водоакумулација „Ћелије“

Стратешки циљ 2. Стварање услова за убрзани развој локалних микро и малих предузећа и предузетничких радњи у туристичкој, пољопривредно - прехрамбеној индустрији, индустрији прераде дрвета и индустрији услуга

Број мере	Назив мере
2.1	Оснивање Удружења предузетника општине Брус
2.2	Оснивање Центра за развој еко и етно туризма Расинског округа
2.3	Успостављање регионалних привредних манифестација

	РАСИНСКИ ПОСЛОВНИ САБОРИ
2.4	Успостављање регионалних привредних кластера са седиштем у општини Брус
2.5	Оснивање бизнис инкубатора општине Брус
2.6	Успостављање здравственог и СПА туризма у општини Брус

Стратешки циљ 3. Стварање услова за ефикасно искоришћење природних ресурса и убрзани развој локалних пољопривредних газдинстава и задруга

Број мере	Назив мере
3.1	Оснивање Руралног иновационог центра Брус
3.2	Увођење и одржавање стандарда добре пољопривредне праксе у регистрованим пољопривредним газдинствима општине Брус
3.3	Унапређење пољопривредне производње у регистрованим пољопривредним газдинствима општине Брус
3.4	Унапређење продаје пољопривредних производа
3.5	Подизање капацитета Ветеринарске станице Брус

Стратешки циљ 4. Стварање услова за побољшање живота и пословања у сеоским насељеним местима општине Брус

Број мере	Назив мере
4.1	Оснивање локалних акционих група (ЛАГ) у селима општине Брус
4.2	Оснивање локалних територијалних развојних кластера у селима општине Брус
4.3	Обнова инфраструктуре у селима општине Брус
4.4	Ревитализација културног наслеђа у селима општине Брус
4.5	Ревитализација ПОЉАНА

Стратешки циљ 5. Стварање услова за оснивање и развој друштвено економског подкопаоничког међуопштинског територијалног савеза

Број мере	Назив мере
5.1	Оснивање подкопаоничког међуопштинског друштвено економског територијалног савеза
5.2	Израда заједничке практичне политике друштвено економског развоја општина чланица међуопштинског друштвено економског територијалног савеза
5.3	Израда заједничке стратегије друштвено економског развоја општина чланица међуопштинског друштвено економског територијалног савеза

ПРОЈЕКТИ

Стратешки циљ 1. – Стварање услова за развој пословне инфраструктуре

Мера 1.1 – Припремне активности за развој пословне инфраструктуре

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
1.1.1	Оснивање савета за унапређење пословања у општини Брус	Општина Брус
1.1.2	Покретање иницијативе за израду просторног плана општине	Општина Брус
1.1.3	Израда просторног плана општине	Општина Брус
1.1.4	Усвајање просторног плана општине	Општина Брус
1.1.5	Покретање иницијативе за израду плана генералне регулације Бруса – седишта јединице локалне самоуправе	Општина Брус
1.1.6	Израда плана генералне регулације Бруса – седишта јединице локалне самоуправе	Општина Брус
1.1.7	Усвајање плана генералне регулације Бруса – седишта јединице локалне самоуправе	Општина Брус
1.1.8	Покретање иницијативе за израду стратешке процене утицаја просторног плана општине на животну средину као и плана генералне регулације Бруса (Зелена агенда)	НВО- Локална Кућа Развоја Брус
1.1.9	Израда стратешке процене утицаја просторног плана општине на животну средину као и плана генералне регулације Бруса (Зелена агенда)	НВО- Локална Кућа Развоја Брус
1.1.10	Усвајање стратешке процене утицаја просторног плана општине на животну средину као и плана генералне регулације	Општина Брус

	Бруса (Зелена агенда)	
--	-----------------------	--

Мера 1.2 – Оснивање Канцеларије за промоцију локалног одрживог економског развоја општине Брус (КЛЕР)

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
1.2.1	Израда акционог плана за оснивање и рад Канцеларије за промоцију локалног одрживог економског развоја (КЛЕР)	Општина Брус
1.2.2	Одабир и обука особља за рад у канцеларији (КЛЕР)	Општина Брус и НВО-Локална Кућа Развоја Брус
1.2.3	Израда општинског материјала за промовисање концепта Стратегије локалног одрживог економског развоја општине Брус страним и домаћим инвеститорима	Општина Брус
1.2.4	Израда акционог плана промоције концепта Стратегије локалног одрживог економског развоја потенцијалним локалним, домаћим и страним инвеститорима	Општина Брус
1.2.5	Израда плана приватних, општинских и државних пословних локација (банка земљишта) и система за брзо издавање грађевинских дозвола на једном месту	Општина Брус
1.2.6	Израда и одржавање Веб портала www.kler-brus.rs	Општина Брус и НВО-Локална Кућа Развоја Брус

Мера 1.3– Подизање капацитета комуналног предузећа и побољшање комуналних услуга грађанима и привредним субјектима

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
1.3.1	Израда студије изводљивости о потребама модернизације комуналног предузећа	Општина Брус
1.3.2	Израда предлога пројекта за финансирање плана модернизације комуналног предузећа и конкурисање за средства код међународних донаторских институција	Општина Брус
1.3.3	Израда студије изводљивости о потребама водоснабдевања (вода за пиће)	Општина Брус
1.3.4	Ревитализација водовода у Вигњиштву -Докаптажа	Општина Брус
1.3.5	Ревитализација изворишта до П.К. Стојановићи	
1.3.6	Замена азбестних цеви магистралног водовода	Општина Брус
1.3.7	Изградња Фабрике воде „Влајковци“	Општина Брус
1.3.8	Ревитализација Водовода (Гњила – Криви Брод)	Општина Брус

1.3.9	Регулисање водотока реке Расине (од вештачког језера „Агроеспорт“ до Арсинца) у сарадњи са ЈП Србије воде	Општина Брус
1.3.10	Израда студије изводљивости о потребама прераде отпадних вода из индустрије и домаћинства у општини Брус	Општина Брус
1.3.11	Израда идејних пројеката изградње канализационе мреже са уређајем за пречишћавање отпадних вода Бруса	Општина Брус
1.3.12	Израда главних пројеката изградње канализационе мреже са уређајем за пречишћавање отпадних вода Бруса	Општина Брус
1.3.13	Израда предлога пројеката за финансирање изградње канализационе мреже са уређајем за пречишћавање отпадних вода Бруса	Општина Брус и НВО-Локална Кућа Развоја Брус
1.3.14	Уређење градске зелене пијаце	Општина Брус
1.3.15	Уређење сточне пијаце	Општина Брус

Мера 1.4– Управљање тврдим отпадом у домаћинствима и привредним субјектима

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
1.4.1	Израда студије изводљивости о управљању, селекцији и преради тврдог отпада	Општина Брус
1.4.2	Израда плана санације дивљих депонија у општини Брус	Општина Брус
1.4.3	Израда предлога пројеката за финансирање санација дивљих депонија у општини Брус из средстава Републике Србије и међународних донаторских институција	Општина Брус
1.4.4	Санација дивљих депонија у општини Брус	Општина Брус
1.4.5	Израда идејног пројекта рециклажног центра за тврди отпад општине Брус	Општина Брус
1.4.6	Израда главног пројекта рециклажног центра за тврди отпад општине Брус	Општина Брус
1.4.7	Издавање грађевинске дозволе за изградњу рециклажног центра за тврди отпад општине Брус	Општина Брус
1.4.8	Израда предлога пројекта за финансирање изградње рециклажног центра за тврди отпад општине Брус из средстава националног инвестиционог плана Републике Србије и међународних донаторских институција	Општина Брус и НВО-Локална Кућа Развоја Брус
1.4.9	Изградња рециклажног центра за тврди отпад у општини Брус	Општина Брус

Мера 1.5– Оснивање индустријске зоне Брус

Број	Назив пројекта	Институција задужена
------	----------------	----------------------

пројекта		за реализацију пројекта
1.5.1	Израда студије изводљивости о оснивању индустријске зоне Брус	Општина Брус
1.5.2	Израда идејног пројекта индустријске зоне Брус	Општина Брус
1.5.3	Израда главног пројекта индустријске зоне Брус	Општина Брус
1.5.4	Издавање грађевинске дозволе за изградњу индустријске зоне Брус	Општина Брус
1.5.5	Израда предлога пројекта за финансирање изградње индустријске зоне Брус из средстава националног инвестиционог плана Републике Србије и међународних донаторских институција	Општина Брус и НВО-Локална Кућа Развоја Брус
1.5.6	Оснивање предузећа за управљање индустријском зоном Брус	Општина Брус и конзорцијум локалних предузетника
1.5.7	Изградња индустријске зоне Брус	Општина Брус и Предизеће БИД Брус

Мера 1.6– Оснивање зоне унапређеног пословања (БИД)

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
1.6.1	Израда студије изводљивости о оснивању зоне унапређеног пословања Брус	Удружење предузетника и општина Брус
1.6.2	Израда идејног пројекта зоне унапређеног пословања Брус	Општина Брус
1.6.3	Израда главног пројекта зоне унапређеног пословања Брус	Општина Брус
1.6.4	Издавање грађевинске дозволе за изградњу зоне унапређеног пословања Брус	Општина Брус
1.6.5	Израда предлога пројекта за финансирање изградње зоне унапређеног пословања Брус из средстава Републике Србије и међународних донаторских институција	Општина Брус и НВО-Локална Кућа Развоја Брус
1.6.6	Оснивање предузећа за управљање зоном унапређеног пословања БИД - Брус	Удружење предузетника и општина Брус
1.6.7	Изградња зоне унапређеног пословања	Општина Брус и Предизеће БИД Брус

Мера 1.7 – Подизање капацитета општинске туристичке организације Брус

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
1.7.1	Израда акционог плана модернизације општинске туристичке организације Брус 2010-	Туристичка организација

	2013 године	
1.7.2	Израда предлога пројеката за финансирање акционог плана модернизације општинске туристичке организације Брус 2010-2013 године из средстава Републике Србије и међународних донаторских институција	Општина Брус и НВО-Локална Кућа Развоја Брус

Мера 1.8 – Подизање капацитета образовних институција у општини Брус

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
1.8.1	Израда акционог плана модернизације формалног и неформалног образовања у општини Брус 2010-2013 године	Општина Брус, НВО-Локална Кућа Развоја Брус, општинске образовне институције и Национална служба за запошљавање
1.8.2	Израда предлога пројеката за финансирање акционог плана модернизације формалног и неформалног образовања у општини Брус 2010-2013 године из средстава Републике Србије и међународних донаторских институција	Општина Брус и НВО-Локална Кућа Развоја Брус

Мера 1.9 – Изградња туристичког подцентра ГОЧМАНЦИ

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
1.9.1	Израда акционог плана за изградњу туристичког подцентра ГОЧМАНЦИ	Општина Брус
1.9.2	Израда студије изводљивости изградње туристичког подцентра ГОЧМАНЦИ	Општина Брус
1.9.3	Израда идејног пројекта изградње туристичког подцентра ГОЧМАНЦИ	Општина Брус
1.9.4	Израда главног пројекта изградње туристичког подцентра ГОЧМАНЦИ	Општина Брус
1.9.5	Израда предлога пројекта за финансирање реализације акционог плана изградње туристичког подцентра ГОЧМАНЦИ из средстава Републике Србије, међународних донаторских институција и инвеститора	Општина Брус
1.9.6	Оснивање предузећа за управљање туристичким подцентром ГОЧМАНЦИ	Општина Брус
1.9.7	Изградња туристичког подцентра ГОЧМАНЦИ	Инвеститорски конзорцијум

Мера 1.10 - Успостављање боље сарадње са републичком Владом и националним институцијама како би се развила пословна инфраструктура у општини Брус

Број	Назив пројекта	Институција задужена за
------	----------------	-------------------------

пројекта		реализацију пројекта
1.10.1	Покретање иницијативе за побољшање снабдевања електричном енергијом општине Брус	Општина Брус и Електродистрибуција Србије
1.10.2	Покретање иницијативе за побољшање телефонског и интернет саобраћаја у општини Брус	Општина Брус и Телеком Србија
1.10.3	Покретање иницијативе за побољшање путне мреже у општини Брус	Општина Брус и ЈП Путеви Србије
1.10.4	Покретање иницијативе за побољшаном сарадњом са Министарством за заштиту животне средине, Агенцијом за заштиту животне средине и Фондом за заштиту животне средине	Општина Брус
1.10.5	Покретање иницијативе за побољшање сарадње између ЈП Воде Србије и општине Брус (одводњавање и наводњавање)	Општина Брус
1.10.6	Покретање иницијативе за побољшаном сарадњом са Министарством економије и регионалним развојем Србије и развојним агенцијама	Општина Брус
1.10.7	Покретање иницијативе за побољшаном сарадњом са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде Србије и мрежом за рурални развој	Општина Брус и НВО-Локална Кућа Развоја Брус

Мера 1.11 – Оснивање туристичког комплекса - Крива Река

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
1.11.1	Израда акционог плана туристичког комплекса – Крива Река	Општина Брус
1.11.2	Израда студије изводљивости за туристички комплекс – Крива Река	Општина Брус

Мера 1.12 –Оснивање туристичког комплекса - „Ћелије“

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
1.12.1	Израда акционог плана за оснивање туристичког комплекса - „Ћелије“	Општина Брус
1.12.2	Израда студије изводљивости за оснивање туристичког комплекса - „Ћелије“	Општина Брус

Стратешки циљ 2. - Стварање услова за убрзани развој локалних микро и малих предузећа и предузетничких радњи у туристичкој, пољопривредно - прехранбеној индустрији, индустрији прераде дрвета и индустрији услуга

Мера 2.1 – Оснивање Удружења предузетника општине Брус

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
2.1.1	Израда акционог плана оснивања Удружења и оснивачких аката	Иницијативна предузетничка група 1
2.1.2	Израда стратешког и акционог плана рада Удружења 2010 -2013	Иницијативна предузетничка група 1
2.1.3	Оснивање и регистрација Удружења	Иницијативна предузетничка група 1
2.1.4	Обука чланова Управног одбора и заинтересованих чланова за управљање Удружењем	Иницијативна предузетничка група 1
2.1.5	Организовање рада Инфо предузетничког центра општине Брус	Иницијативна предузетничка група 1
2.1.6	Оснивање Канцеларије за штедњу енергије и развој алтернативних извора енергије	Иницијативна предузетничка група 1
2.1.7	Оснивање Канцеларије за брендирање и промоцију заштићених производа из општине Брус и Расинског округа	Иницијативна предузетничка група 1
2.1.8	Организовање програмског савета Удружења и израда предлога пројекта за финансирање активности Удружења и кофинансирање бизнис планова чланова код републичких и међународних донаторских институција	Иницијативна предузетничка група 1

Мера 2.2 – Оснивање Центра за развој еко и етно туризма Расинског округа

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
2.2.1	Израда акционог плана оснивања и оснивачких аката Центра за развој еко и етно туризма Расинског округа	Иницијативна предузетничка група 2
2.2.2	Израда стратешког и акционог плана рада Центра за развој еко и етно туризма Расинског округа 2010 -2013	Иницијативна предузетничка група 2
2.2.3	Израда и одржавање сајта за промоцију рада Центра за развој еко и етно туризма Расинског округа www.etnoturizam.rs	Иницијативна предузетничка група 2
2.2.4	Израда предлога пројекта за финансирање оснивања и прву годину рада Центра за развој еко и етно туризма Расинског округа из средстава Републике Србије и међународних донаторских институција	Иницијативна предузетничка група 2

Мера 2.3 – Успостављање регионалних привредних манифестација

РАСИНСКИ ПОСЛОВНИ САБОРИ

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
2.3.1	Израда акционог плана и оснивање привредно пословне манифестације под називом РАСИНСКИ ПОСЛОВНИ САБОРИ	Удружење предузетника општине Брус, Центар за развој еко и етно туризма Расинског округа, Рурални иновациони центар Брус и општина Брус
2.3.2	Израда предлога пројекта за финансирање реализације пословних манифестација из средстава Републике Србије и међународних донаторских институција	Удружење предузетника општине Брус, Центар за развој еко и етно туризма Расинског округа, Рурални иновациони центар Брус и општина Брус
2.3.3	Припрема и реализовање 1 привредне манифестације под називом РАСИНСКИ ПОСЛОВНИ САБОР ЕКО И ЕТНО ТУРИСТИЧКЕ ИНДУСТРИЈЕ СРБИЈЕ	Центар за развој еко и етно туризма Расинског округа и Туристичка организација Србије
2.3.4	Припрема и реализација 2 привредне манифестације под називом РАСИНСКИ ПОСЛОВНИ САБОР ПОЉОПРИВРЕДНИХ ГАЗДИНСТАВА СРБИЈЕ	Рурални иновациони центар Брус, Министарство пољопривреде, Мрежа за рурални развој Србије и општина Брус
2.3.5	Припрема и реализација 3 привредне манифестације под називом РАСИНСКИ ПОСЛОВНИ САБОР ПРЕРАЂИВАЧА ДРВЕТА И ДРВЕНЕ ГАЛАНТЕРИЈЕ	Удружење предузетника општине Брус и општина Брус

Мера 2.4 – Успостављање регионалних привредних кластера са седиштем у општини Брус

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
2.4.1	Успостављање кластера за развој еко и етно туристичке индустрије Расинског округа	Центар за развој еко и етно туризма Расинског округа и Рурални иновациони центар Брус
2.4.2	Успостављање кластера за сакупљање, прераду и продају јагодичастог воћа и шумских плодова Расинског округа	Рурални иновациони центар Брус
2.4.3	Успостављање кластера за развој алтернативних извора енергије Расинског округа	Удружење предузетника општине Брус
2.4.4	Израда предлога пројекта за финансирање оснивања кластера из средстава Републике Србије и	

	међународних донаторских институција	
--	--------------------------------------	--

Мера 2.5 – Оснивање бизнис инкубатора општине Брус

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
2.5.1	Израда студије изводљивости о оснивању бизнис инкубатора Брус	Удружење предузетника општине Брус
2.5.2	Израда бизнис плана пословања бизнис инкубатора општине Брус	Удружење предузетника општине Брус
2.5.3	Израда предлога пројекта за финансирање оснивања и прву годину рада бизнис инкубатора Брус из средстава Републике Србије и међународних донаторских институција	Удружење предузетника општине Брус
2.5.4	Оснивање предузећа Бизнис инкубатор Брус	Предузетнички конзорцијум

Мера 2.6 – Успостављање здравственог и СПА туризма у општини Брус

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
2.6.1	Израда студије изводљивости о оснивању Бање и СПА центра Брус	Општина Брус
2.6.2	Израда идејног пројекта Бање и СПА центра Брус	Општина Брус
2.6.3	Израда главног пројекта Бање и СПА центра Брус	Општина Брус
2.6.4	Издавање грађевинске дозволе за изградњу Бање и СПА центра Брус	Општина Брус
2.6.5	Израда предлога пројекта за финансирање изградње Бање и СПА центра Брус из средстава Републике Србије и међународних донаторских институција и приватних инвеститора	Општина Брус
2.6.6	Оснивање предузећа за управљање Бањом и СПА центром Брус	Општина Брус и Конзорцијум приватних инвеститора

Стратешки циљ 3 - Стварање услова за ефикасно искоришћење природних ресурса и убрзани развој локалних пољопривредних газдинстава и задруга

Мера 3.1 – Оснивање Руралног иновационог центра Брус

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
3.1.1	Израда акционог плана оснивања и оснивачких аката Руралног иновационог центра Брус	Иницијативна предузетничка група 3
3.1.2	Израда стратешког и акционог плана рада Руралног иновационог центра Брус 2010 -2013	Иницијативна предузетничка група

	године	3
3.1.3	Израда и одржавање сајта за промоцију рада Руралног иновационог центра Брус www.rrcentarbrus.rs	Иницијативна предузетничка група 3
3.1.4	Израда предлога пројекта за финансирање оснивања и прву годину рада Руралног иновационог центра Брус из средстава Републике Србије и међународних донаторских институција	Иницијативна предузетничка група 3

Мера 3.2 – Увођење и одржавање стандарда добре пољопривредне праксе у регистрованим пољопривредним газдинствима општине Брус

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
3.2.1	Израда акционог плана за промоцију и увођење националног стандарда СРБИЈА ГАП и светског стандарда ГЛОБАЛ ГАП у регистрованим пољопривредним газдинствима општине Брус	Рурални иновациони центар Брус
3.2.2	Израда предлога пројекта за финансирање увођења стандарда из средстава Републике Србије и међународних донаторских институција	Рурални иновациони центар Брус

Мера 3.3 – Унапређење пољопривредне производње у регистрованим пољопривредним газдинствима општине Брус

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
3.3.1	Израда акционог плана за унапређење воћарства и повртарства у регистрованим пољопривредним газдинствима општине Брус	Рурални иновациони центар Брус
3.3.2	Израда акционог плана за унапређење сточарства у регистрованим пољопривредним газдинствима општине Брус	Рурални иновациони центар Брус
3.3.3	Израда предлога пројекта за финансирање унапређења пољопривредне производње регистрованих пољопривредних домаћинстава општине Брус из средстава Републике Србије и међународних донаторских институција	Рурални иновациони центар Брус

Мера 3.4 – Унапређење продаје пољопривредних производа

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
3.4.1	Израда студије изводљивости о оснивању затворене зелене јавне пијаце и велетржнице Брус	Рурални иновациони центар Брус и Општина Брус
3.4.2	Израда идејног пројекта затворене зелене јавне пијаце и велетржнице Брус	Општина Брус
3.4.3	Израда главног пројекта затворене зелене јавне пијаце и велетржнице Брус	Општина Брус

3.4.4	Издавање грађевинске дозволе за изградњу затворене зелене јавне пијаце и велетржнице Брус	Општина Брус
3.4.5	Израда предлога пројекта за финансирање изградње затворене јавне зелене пијаце и велетржнице Брус из средстава Републике Србије и међународних донаторских институција	Рурални иновациони центар Брус и Општина Брус
3.4.6	Оснивање предузећа за управљање затвореном јавном зеленом пијацом и велетржницом Брус	Рурални иновациони центар Брус и Општина Брус
3.4.7	Изградња затворене зелене пијаце	Предузеће пијаца Брус

Мера 3.5 – Подизање капацитета Ветеринарске станице Брус

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
3.5.1	Израда студије изводљивости о подизању капацитета Ветеринарске станице Брус	Ветеринарска станица и Општина Брус
3.5.2	Израда идејног пројекта подизање капацитета Ветеринарске станице Брус	Ветеринарска станица Брус
3.5.3	Израда главног пројекта подизање капацитета Ветеринарске станице Брус	Ветеринарска станица Брус
3.5.4	Израда предлога пројекта за финансирање пројекта подизање капацитета Ветеринарске станице Брус из средстава Републике Србије и међународних донаторских институција	Ветеринарска станица Брус

Стратешки циљ 4 - Стварање услова за побољшање живота и пословања у сеоским насељеним местима општине Брус

Мера 4.1 – Оснивање локалних акционих група (ЛАГ) у селима општине Брус

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
4.1.1	Израда и реализација акционог плана кампање за оснивање локалних акционих група ЛАГ у општини Брус	Рурални иновациони центар Брус, сеоске месне заједнице и Општина Брус
4.1.2	Оснивање и обуке чланова локалних акционих група у селима општине Брус	Рурални иновациони центар Брус, сеоске месне заједнице и Општина Брус
4.1.3	Израда предлога пројекта за финансирање оснивања и прву годину рада локалних акционих група у општини Брус из средстава Републике Србије и међународних донаторских институција	Рурални иновациони центар Брус, сеоске месне заједнице и Општина Брус

Мера 4.2 – Оснивање локалних територијалних развојних кластера у селима општине Брус

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију
---------------	----------------	-------------------------------------

		пројекта
4.2.1	Израда и реализација акционог плана за оснивање и рад локалних територијалних развојних кластера у општини Брус	Рурални иновациони центар Брус, сеоске месне заједнице и Општина Брус
4.2.2	Израда предлога пројекта за финансирање реализације акционог плана оснивања и рад локалних територијалних развојних кластера у општини Брус из средстава Републике Србије и међународних донаторских институција	Рурални иновациони центар Брус, сеоске месне заједнице и Општина Брус

Мера 4.3 – Обнова инфраструктуре у селима општине Брус

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
4.3.1	Израда и реализација акционих планова обнове инфраструктуре у селима у општини Брус	Рурални иновациони центар Брус, сеоске месне заједнице и Општина Брус
4.3.2	Израда предлога пројекта за финансирање реализација акционих планова обнове инфраструктуре у селима општине Брус из средстава Републике Србије и међународних донаторских институција	Рурални иновациони центар Брус, сеоске месне заједнице и Општина Брус

Мера 4.4 – Ревитализација културног наслеђа у селима општине Брус

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
4.4.1	Израда и реализација акционог плана за ревитализацију културног наслеђа у селима општине Брус	Рурални иновациони центар Брус, сеоске месне заједнице и Општина Брус
4.4.2	Израда и реализација акционих планова ревитализације сеоских слава у етно фестивале у селима у општини Брус	Рурални иновациони центар Брус, сеоске месне заједнице и Општина Брус
4.4.3	Израда предлога пројекта за финансирање реализација акционих планова ревитализације културног наслеђа у селима општине Брус из средстава Републике Србије и међународних донаторских институција	Рурални иновациони центар Брус, сеоске месне заједнице и Општина Брус

Мера 4.5 – Ревитализација ПОЉАНА

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
4.5.1	Израда акционог плана за ревитализацију ПОЉАНА	Рурални иновациони центар Брус и Општина Брус

4.5.2	Израда студије изводљивости ревитализације ПОЉАНА у туристичку дестинацију Србије	Рурални иновациони центар Брус и Општина Брус
4.5.3	Израда идејног пројекта ревитализације ПОЉАНА у туристичку дестинацију Србије	Рурални иновациони центар Брус и Општина Брус
4.5.4	Израда главног пројекта ревитализације ПОЉАНА у туристичку дестинацију Србије	Рурални иновациони центар Брус и Општина Брус
4.5.5	Израда предлога пројекта за финансирање реализације акционог плана ревитализације ПОЉАНА у туристичку дестинацију Србије из средстава Републике Србије и међународних донаторских институција	Рурални иновациони центар Брус и Општина Брус
4.5.6	Оснивање предузећа за управљање етно насељем ПОЉАНЕ	Рурални иновациони центар Брус и Општина Брус

Стратешки циљ 5 - Стварање услова за оснивање и развој пословног подкопаоничког међуопштинског територијалног савеза

Мера 5.1 – Оснивање подкопаоничког међуопштинског пословног територијалног савеза

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
5.1.1	Израда и реализација акционог плана кампање за оснивање подкопаоничког међуопштинског пословног територијалног савеза	Општина Брус и НВО-Локална Кућа Развоја Брус
5.1.2	Оснивање подкопаоничког међуопштинског пословног територијалног савеза	Општина Брус и НВО-Локална Кућа Развоја Брус
5.1.3	Израда предлога пројекта за финансирање оснивања и прву годину рада подкопаоничког међуопштинског пословног територијалног савеза из средстава Републике Србије и међународних донаторских институција	Општина Брус и НВО-Локална Кућа Развоја Брус

Мера 5.2 – Израда заједничке практичне политике развоја општина чланица међуопштинског пословног територијалног савеза

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
5.2.1	Израда акционог плана примене заједничке практичне политике развоја чланица пословног међуопштинског територијалног савеза	Координационо тело савеза и НВО-Локална Кућа Развоја Брус

5.2.2	Реализација заједничког плана практичне политике развоја чланица међуопштинског пословног територијалног савеза	Координационо тело савеза и НВО-Локална Кућа Развоја Брус
5.2.3	Израда предлога пројеката за финансирање практичне политике развоја подкопаоничког међуопштинског пословног територијалног савеза из средстава Републике Србије и међународних донаторских институција	Координационо тело савеза и НВО-Локална Кућа Развоја Брус

Мера 5.3 – Израда заједничке стратегије друштвено економског развоја општина чланица међуопштинског друштвено економског територијалног савеза

Број пројекта	Назив пројекта	Институција задужена за реализацију пројекта
5.3.1	Израда и реализација акционог плана кампање за израду заједничке стратегије друштвено економског развоја чланица међуопштинског савеза	Координационо тело савеза и НВО-Локална Кућа Развоја Брус
5.3.2	Израда и реализација акционог плана за израду заједничке стратегије друштвено економског развоја чланица подкопаоничког међуопштинског савеза	Координационо тело савеза и НВО-Локална Кућа Развоја Брус
5.3.3	Израда предлога пројеката за финансирање израде заједничке стратегије друштвено економског развоја чланица подкопаоничког међуопштинског савеза из средстава Републике Србије и међународних донаторских институција	Координационо тело савеза и НВО-Локална Кућа Развоја Брус

ЛИТЕРАТУРА

1. „Бруски трагови прошлости и садашњости“, Аранђел Ц. Јеличић, Библиотека „Хроника села“, 1999.година
2. подаци узети из катастра Општине Брус 2009. год
3. подаци преузети са интернета
4. подаци узети из Националне службе за запошљавање Крушевац пословница Брус
5. подаци узети из пореске управе експозитуре Брус 2009. године
6. подаци узети из Општине Брус 2009. године